

COLUMN HUGO VAN DER POEL

Overzicht

Het is fijn om overzicht over het lokale sportbeleid of nieuwe ontwikkelingen in de sportwereld te hebben. Daarmee weet je of wat jij doet, ziet, meemaakt of tegenkomt eenmalig dan wel veelvoorkomend is. Of je voorloopt, of achterloopt. Waar je goede voorbeelden kunt vinden, en waarschuwingen voor mislukkingen.

Wie heeft een dergelijk overzicht, of beter nog: hoe kom je eraan? Is dit iets wat je uit een boek, een app of een website kunt halen, waarbij je kunt volstaan met 'zoekvaardigheden'? Deels. Maar een boek is statisch, niet interactief en het geboden overzicht veroudert snel. En je hebt iemand met overzicht nodig om het boek te schrijven... De nieuwe media, zoals websites en apps, hebben deze beperkingen in veel mindere mate, of niet. Niettemin speelt ook bij de nieuwe media dat er mensen nodig zijn om de website in te richten en te onderhouden, en vergt de interactiviteit dat iemand met overzicht de vragen kan beantwoorden. Artificiële intelligentie kan hier mogelijk verandering in gaan brengen, maar vooralsnog blijft overzicht toch vooral een menselijke kwaliteit.

Voor het krijgen van overzicht moet je weten wat en waar te zoeken. Om te weten hoe je dat doet zijn twee factoren van groot belang: tijd en iets dat ik bij gebrek aan beter 'uitdijende focus' zou willen noemen. Tijd spreekt voor zich: voor het verwerven van overzicht is veel tijd nodig om te leren, te lezen en/of ervaring op te doen. Overzicht kan vervolgens ontstaan – misschien niet eens bedoeld, maar gaandeweg – door aanhoudende aandacht voor, of focus op, ontwikkelingen op een bepaald terrein, waarbij je 'diepteverschillen' (lees: verschillen in gewicht

en betekenis) leert zien. 'Uitdijende focus' duidt op verbreding van het overzicht van een vallei naar de totale bergketen waar die vallei deel van uitmaakt, of van het fenomeen buurtsportcoach tot het totale (lokale) sportbeleid. Je verwacht dan ook overzicht bij mensen die al langer in een bepaald veld rondlopen en minder bij stagiairs, jobhoppers, interimers en uitzendkrachten. Of bij ambtenaren die in een 'carrousel' zitten en zich om de vijf tot zeven jaar, net nu het eerste oppervlakkige overzicht diepgang begint te krijgen, met een nieuw beleidsterrein gaan bezighouden.

Flexibiliteit is onmisbaar, maar idealiter in balans met mensen met overzicht. Want overzicht biedt uiteindelijk overwicht, omdat men vanuit overzicht kan komen tot afgewogen besluiten. 'Alles in overweging nemen' en juist wegen bevordert onderbouwde plannen en besluiten met draagvlak, en zo min mogelijk reparatiebeleid achteraf. Ons politieke systeem, met verkiezingen en zetelwisselingen om de vier jaar, lijkt erop gericht het ontstaan van overzicht bij politici te voorkomen. Dat kan goed werken als het overzicht anderszins is geborgd, in instituties als de Raad van State, een kritische pers en een stevig ambtenarenkorps. Deze instituties zorgen er dan voor dat alles in de overweging wordt meegenomen, terwijl de vigerende politieke verhoudingen bepalen aan welke argumenten of belangen de meeste waarde wordt gehecht. Naarmate deze instituties meer gaan lijken op de hijgerige politiek, bieden ze minder tegenwicht en verliest de overheid overwicht.

Overzicht biedt overwicht

Hugo van der Poel is directeur van het Mulier Instituut